

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 18

Fylke: Buskerud

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: H o l e

Emne: Juletre & julehalm.

Bygdelag:

Oppskr. av: Jon Guldal

Gard:

(adresse): RÖYSE.

G.nr.

Br.nr.

- A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Dels etter egen røynsle
- B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):
Dels etter opplysning fra eldre folk i bygda.

SVAR

- ad. 1. Ja, meget alminnelig.
- ad. 2. Ingen kan si når det første juletreet ble pyntet, alle er sikker på at det var embedsmenn eller andre kondisjonerte som førte skikken med juletre inn i bygda.
- ad. 3. Nei, stort juletre brukes på ungdomslagenes årlige juletreffester, samt på juletreffester som skolen holder.
- ad. 4. Nei.
- ad. 5. Nei.
- ad. 6. Alt etter som stuen er stor til.
- ad. 7. I seinere år pyntes juletre bare med kjøpt glimmer, såsom englehår, stjerner, og så flest mulig lys. Ofte en Betlehemstjerne i toppen. Før hengte man gjerne epler og annen frukt på treet samt også hjemmegjorte kurver med gotter i.
- ad. 8. Hvor det er flere barn pynter de største treet. Småungene må vente til alt er i orden.
- ad. 9. Som regel brukes juletre fot med plassering på gulvet.
- ad. 10. Julekvelden tennes alle lys på treet. Seinere i julen tennes også lysene, helst når det kommer fremmede på besök.
- ad. 11. Julekvelden går hele huslyden omkring treet. De lager kjede. Og da synges det. Kjente sanger og sanger. "O, jul med din glede", Et barn er født i Betlehem, "Glade jul" o.s.v. Når det er flere småunger synger man ut på kvelden lystige sanger og rim s.f.eks. "Reven ~~rask~~ over isen." o.l. *rasker*
- ad. 12. Treet blir gjerne kastet ut like over nyttår. Pynten gjemt i esker og oppbevart til neste jul.
- ad. 13. Å høste juletreet er mere gått av mote. Julegavene blir julekvelden lagt ved foten, og en an de minste springer omkring med gaver til hver enkelt
- ad. 14. Her i bygda bare gran.
- ad. 15. Ingen røynsler om "sugogattre" her i bygda. Det er gran nok til alle.
- ad. 16. Forekommer ytterst skjelden. Juleneget blir som regel satt på en stutt staur og plassert på låvebrua eller annet fremskutt sted.
- ad. 17. Ingen kan minnes det.
- ad. 17/ 1-2-3-4 bortfaller.